

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Науково-навчальний інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Сенсорний аналіз»
на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Товарознавство та торговельне підприємництво»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	Бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Горячова Олена Олександрівна

к.т.н., доцент

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-050-065-25-06
Електронна адреса	goryachova0ea@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 9.00-16.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Набуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, що дають змогу визначати відповідність товарів встановленим критеріям якості харчових продуктів на основі функціонування власних органів відчуття, вивчення методик сенсорного аналізу та особливостей їх застосування.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та візні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання домашніх завдань; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: залік (ПМК)
Базові знання	Наявність знань з особливостей функціонування органів відчуття та можливостей їх використання при визначенні якості товарів.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none">застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності (ПР02);вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей (ПР06);застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього	<ul style="list-style-type: none">здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК01);здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях (ЗК02);здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК06);здатність працювати в команді (ЗК07);здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній,

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур (ПР08);</p> <ul style="list-style-type: none"> • знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави (ПР09); • володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур (ПР12); • оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів (ПР15); • знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці (ПР16); • знати правила проведення експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції і оформлювати її результати (ПР21). 	<p>біржовій діяльності (СК05);</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності (СК06); • здатність брати участь у розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів (СК11); • здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати (СК12).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Психофізіологічні основи сенсорного аналізу		
<p>Тема 1. Сенсорний аналіз та його значення в оцінці якості товарів. Аналізаторна система людини, особливості відчуття та сприйняття вражень.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Підготувати доповідь на тему «Поняття і характеристика складових аналізаторної системи»; «Класифікація типів подразнювачів, їх характеристика для окремих органів відчуття»; «Рівні відображення навколишнього світу, поняття сенсорної пам'яті» (на вибір)</p>
<p>Тема 2. Почуття зору та його значення в оцінці якості товарів</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Підготувати реферат на тему «Вплив різних кольорів на функції і поведінку людини» або «Особливості використання кольорів у пакуванні харчових продуктів».</p>
<p>Тема 3. Почуття запаху та його значення в оцінці якості товарів</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Підготувати доповіді на теми: «Вплив різних запахів на функції і поведінку людини», «Умови визначення запаху залежно від особливостей товару»</p>
<p>Тема 4. Почуття смаку та його значення в оцінці якості товарів.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування.</p>	<p>Підготувати реферат на теми: «Характеристика чинників, що впливають на формування смаковитості», «Методи модифікування смаковитості», «Фактори зміни смаковитості при зберіганні продовольчих товарів».</p>
<p>Тема 5. Почуття дотику, слуху та їх участь в сенсорній оцінці товару</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота</p>	<p>Підготувати доповідь на теми: «Поняття слухової чутливості і сфери її використання в сенсорному аналізі», «Умови визначення слухової чутливості», «Особливості формування навичок визначення якості за допомогою органів слуху».</p>
Модуль 2. Організаційні та проведення сенсорних досліджень		
<p>Тема 6. Облаштування лабораторії сенсорного аналізу. Фактори, що впливають на точність органолептичної оцінки.</p>	<p>Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування</p>	<p>Підготувати реферат на теми: «особливості застосування різних видів посуду при сенсорних дослідженнях»; «Застосування еталонів смаку та запаху в сенсорних дослідженнях», «Освіження вражень органів</p>

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Психофізіологічні основи сенсорного аналізу		
		відчуття людини при органолептичній оцінці».
Тема 7. Методи органолептичного аналізу. Характеристика методів виявлення якісних відмінностей.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Обґрунтування методу сенсорного аналізу», «Методи математичної обробки результатів сенсорного аналізу», «Переваги і недоліки окремих методів виявлення якісних відмінностей товарів».
Тема 8. Характеристика методів оцінки загальної та часткової якості.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	На основі наданого викладачем зразка харчового продукту провести оцінку його загальної та часткової якості різними методами.
Тема 9. Споживчі методи сенсорного аналізу. Основи дегустаційної оцінки.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати статтю, тези на тему: «Особливості дегустаційної оцінки харчового продукту». (на вибір)

Інформаційні джерела

1. Жук В. А. Сенсорний аналіз: Навчальний посібник / В. А. Жук. – Полтава: РРВ ПУСКУ, 2008. – 214 с.
2. Кантере В. М., Матисон В. А., Фоменко М. А. Сенсорный анализ продуктов питания / В. М. Кантере, В. А. Матисон, М. А. Фоменко. – Москва: РАСХН, 2003. – 382 с.
3. Малигіна В. Д., Титаренко Л. Д. Основи сенсорного аналізу: Навчальний посібник / В. Д. Малигіна, Л. Д. Титаренко. – Донецьк: ДонДУЕТ, 2004. – 241 с.
4. Родина Т. Г. Сенсорный анализ продовольственных товаров: Учебное пособие / Т. Г. Родина – Москва: Академия, 2006. – 483 с.
5. Сидоренко О. В., Мандрика В. І. Сенсорний аналіз: опорний конспект лекцій / О. В. Сидоренко, В. І. Мандрика. – Київ: КНТЕУ, 2011. – 86 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (10 балів); захист домашнього завдання (10 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	55
Модуль 2 (теми 6-9): відвідування занять (8 балів); захист домашнього завдання (8 балів); виконання навчальних завдань (7 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (4 бали); поточна модульна робота (10 балів)	45
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни